

Valtionosuudet 2025

Kevään kehysriihi ja muut tärkeimmät ensi vuoden valtionosuuksiin vaikuttavat muutokset

Olli Riikonen 22.5.2024

Ensimmäinen ennakkollinen vuoden 2025 vos-laskelma julkaistu

Kuntien valtionosuudet ja veromenetysten korvaukset 2025, yhteensä

Tiivistelmä VM:n 29.4.2024 julkaisemasta ennakkollisesta laskelmasta vuodelle 2025 + OKM:n valtionosuus vuoden 2024 tiedoilla

Julkaistu 29.4. ja muokattuna 14.5.2024

Lähteet:

[Ennakkolliset valtionosuuksien laskentatiedot vuodelle 2025 / VM 29.4.2024](#)

[OKM:n valtionosuusrahoitus 2024 / OPH 25.1.2024](#)

Muutoslaskelmat Kuntaliitto / Olli Riikonen

Sarakeotsikossa oleva numero viittaa kirjanpidon tiliin, johon ko. erä kirjataan.

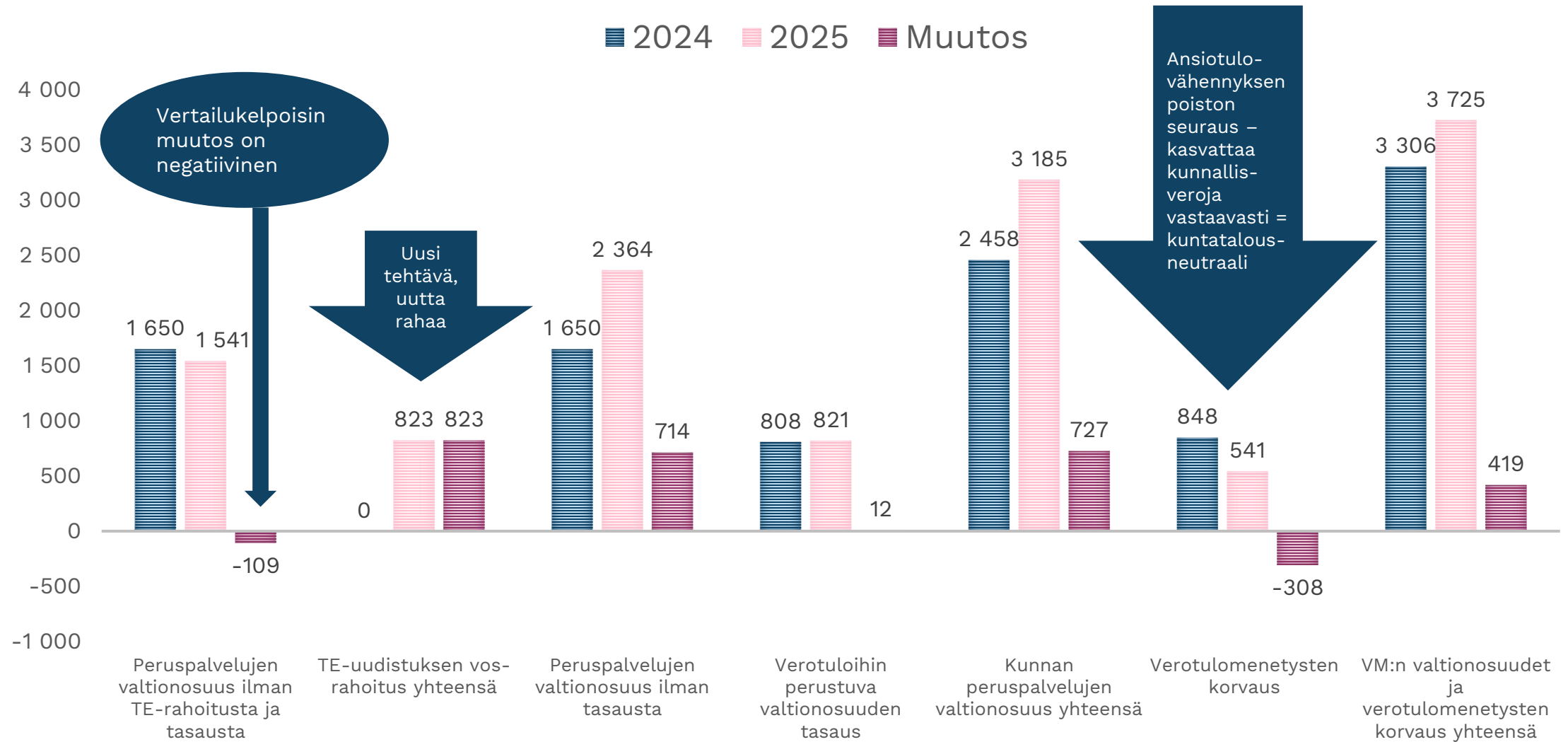
Huom! OKM-vos:sta ei tule ennakkolaskelmia, vaan laskelmassa vanhat tiedot

Tärkein ja hyödyllisin ensiarvio kunnan vuoden 2025 valtionosuuksista on tässä sarakkeessa

Kunta-nro	Kunta	Asukasluku 31.12.2023	Peruspalvelujen valtionosuus ilman TE-rahoitusta ja tasausta	TE-uudistuksen vos-rahoitus yhteensä	5501 Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta	5502 Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus yhteensä (F+G)	5890 Verotulo-menetysten korvaus	VM:n valtionosuudet ja verotulo-menetysten korvaus yhteensä	5701 Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus 2024 (ns. OKM-vos)	Kunnan valtionosuudet yhteensä (J+K)
	YHTEENSÄ	5 573 310	1 540 938 304	822 893 425	2 363 831 729	820 911 226	3 184 742 955	540 500 000	3 725 242 955	32 945 950	3 758 188 905
5	Alajärvi	9 113	4 646 129	1 159 564	5 805 693	5 348 172	11 153 865	1 404 566	12 558 431	1 317 165	13 875 596
9	Alavieska	2 437	1 803 931	289 474	2 093 406	1 795 894	3 889 300	345 643	4 234 943	-473 784	3 761 159
10	Alavus	10 933	2 010 963	1 503 405	3 514 367	6 749 202	10 263 569	1 652 896	11 916 465	-307 675	11 608 790
16	Asikkala	7 968	4 216 704					562	8 811 628	-448 670	8 362 958
18	Askola	4 700	1 222 257					974	3 376 899	-127 457	3 249 442
19	Aura	3 961	680 954					725	2 927 469	-973 121	1 954 348
20	Akaa	16 405	-2 510 804					017	8 799 311	-2 441 149	6 358 162
46	Enonkoski	1 320	1 400 234					752	2 445 186	-378 389	2 066 797
47	Enontekiö	1 771	2 474 275					885	3 569 820	-18 014	3 551 806
49	Espoo									271	418 055 225
50	Eura	11 184								-890 316	5 082 716
51	Eurajoki	9 143							-3 857 772	-754 153	-4 611 925
52	Evijärvi	2 292	1 403 541					370 417	3 180 763	249 479	3 430 242
61	Forssa	16 469	-382 039	3 295 142			1 736 631	2 082 710	10 858 342	1 276 797	12 135 139
69	Haapajärvi	6 558	-740 926	727 117	-13 810		3 331 107	827 056	4 158 163	499 610	4 657 773

Hyödynnä laskelmaa avaavat välilehdet. Jos haluat päästä kiinni kaikkiin taustamuuttujiin, käytä Kuntaliiton valtionosuuslaskuria tai mene VM:n vos-laskelmaan, mutta muista, että VM:n laskelmassa ei huomioida OKM:n vos:ia.

VM:n valtionosuusrahoitus 2024 ja 2025, luvut milj.€

Valtionosuusmuutokset 2024-25

Näkökulmasta riippuen mahdollisuus erilaisiin tulkintoihin

- Valtionosuudet kasvavat 419 miljoonaa euroa (sis. verotulomenetyksen korvaus)
- Valtionosuudet vähenevät -400 miljoonaa euroa (kun TE-vaikutus eliminoidaan)
- Valtionosuudet vähenevät -100 miljoonaa euroa (vertailukelpoisin luku, jossa eliminoidaan tehtävämuutos ja verorahoituksen rakennemuutos)
- Hallituksen toimet vahvistavat kuntataloutta (kun huomioidaan vain kehysriihen uudet päätökset)
- Hallituksen toimet heikentävät kuntataloutta (kun sote-uudistuksen aiheuttamien vähennysten myötä tulevan heikentymisen annetaan tapahtua)

Tärkeimmät muutokset

- TE-uudistuksen rahoitus 823 M€, josta 606 M€ palveluiden rahoitusta ja 216 M€ työttömyysetuuksien kuntarahoitusvastuun kasvun kompensatiota – palveluiden rahoitusta on leikattu 51 M€ (siitä 14 M€ selitetään kuntien 57+ ikäisten työllistämisvelvoitteen poistumisella)
 - Palveluiden rahoitus kasvattaa kuntien laskennallisia kustannuksia ja valtionosuuksia yhtä paljon eli laskennallisesti valtio rahoittaa 100 % uuden tehtävän kustannuksista muutostilanteessa
 - Työttömyysetuuksien kompensatio näkyy VM:n valtionosuuslaskelmassa osana lisäyksiä ja vähennyksiä
- Verotulomenetyksen korvauksen pienentyminen 307 M€, kun kunnallisverotuksen ansiotulovähennys poistuu -> kunnallisverotulot kasvavat vastaavasti, joten muutos on kuntien verorahoituksen kannalta +-0 – syytä huomioida myös kunnallisverotulojen kehityksen tarkastelussa
- Kaikkiin kuntiin €/asukas tasasuuiset sote-vähennykset toteutetaan täysimääräisesti: pysyvä -500 M€ ja vuoden 2023 ja vuoden 2024 takautuvat kolmannekset (- 167 M€ ja -64 M€)
- Sote-vähennyksiä loiventamaan valtionosuuksia lisättiin 277 M€
 - Pysyvä vähennys -500 ja vos-lisäys +277 M€ vaikuttavat valtionosuuslaskelmassa kuntien omarahoitusosuuteen
 - Muut ns. sote-erät eli kaikkiin kuntiin tasasuuisesti €/asukas kohdistuvat takautuvat määräaikaiset vähennykset 2025-27 sekä kuntakohtaiset muutosrajoitin ja järjestelmämuutoksen tasaus ovat VM:n valtionosuuslaskelman lisäyksissä ja vähennyksissä

Valtiovarainministeriön sanoitus isommista ja pienemmistä valtionosuusmuutoksista vuodelle 2025

Lähde: VM:n diasarja

”Kuntatalousohjelman keskeinen sisältö, kevät 2024”

Peruspalvelujen valtionosuutta korotetaan marraskuun 2023 tarkistuksesta johtuen

- Sote-siirtolaskelman viimeinen päivitys marraskuussa 2023 kasvatti pysyvää valtionosuusvähennystä vuodesta 2024 lähtien ja vuotta 2023 koskevaa määräaikaista vähennystä
 - Pysyvä vähennys muuttui -277 milj. euroa päivityksen yhteydessä
 - Vuotta 2023 koskeva vähennys -167 milj. euroa siirrettiin koskemaan vuosia 2025-2027
 - Vuoden 2024 kertalisäyksen (+192 milj. euroa) takaisinperintä -64 milj. euroa vuosina 2025-2027
- Sote-siirtolaskelman tarkistuksen johdosta päätetyt toimet vuoden 2024 kehysriihessä:
 - Pysyvä valtionosuuden lisäys +277 milj. euroa vuonna 2025
 - Vaikutus kunnan saamaan peruspalvelujen valtionosuuteen n. 50 e/as.

Valtionosuudessa huomioidaan tekniset muutokset sekä hallitusohjelman päätökset

- Teknisinä muutoksina asukasluvun ja laskentatekijöiden muutoksen vaikutus
 - -9 milj. euroa v. 2025; -30 milj. euroa v. 2026; -56 milj. euroa v. 2027 ja -85 milj. euroa v. 2028
 - Perusopetusikäisten lasten ja nuorten määrän väheneminen yli 10 000:lla vuosittain pienentää peruspalvelujen valtionosuuden tasoa
- Kustannustenjaon tarkistuksen arvio n. -6,2 milj. euroa vuodelle 2025
- Kuntien työllistämisvelvoitteen kumoaminen (yli 57-v. työttömät työnhakijat)
 - Vaikutus kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen -18,7 milj. euroa v. 2025; -20,8 milj. euroa v. 2026 ja -23 milj. euroa vuodesta 2027 lähtien

Kunnallisverotuksen efektiivisyyttä parannetaan

- Ansiotulovähennyksen poistamisen ja sitä korvaavan työtulovähennyksen korottamisen arvioidaan lisäävän kunnallisveron tuottoa 340 milj. euroa.
 - Tämä muutos lisää kunnallisveroprosentin todellista tuottoa ja toteuttaa hallitusohjelman kirjauksen, jonka mukaan kuntien nimellisten ja efektiivisten veroprosenttien välistä eroa kavennetaan.
 - Verotulomenetysten korvauksia alennetaan vastaavalla määrällä.

Rahastotalouden säästöjen kanavoinnin vaikutus

- Työttömyysmenojen alentuessa työttömyysvakuutusmaksun annetaan alentua
 - Alennus jakautuu tasan palkansaajien ja työntajien kesken
- Muutokset sairausvakuutuksen työtulovakuutuksessa
 - Työntajien osallistamiseksi työntajan maksua nostetaan (huomioiden 2024 ratkaisu)
 - Vastaavasti palkansaajien maksu laskee (valtio rahoittaa vain vähimmäispäivärahat)
- Muutokset sairausvakuutuksen sairaanhoitovakuutuksessa
 - Palkansaajien sairaanhoitovakuutusmaksua kasvatetaan (valtion osuus pienenee)
 - Tämä maksu ei ole verovähennyskelpoinen toisin kuin muut, joten verotulot kasvavat muiden palkansaajan maksujen laskiessa. Työntajien maksurasitus pysyy likimain ennallaan.
 - Kuntien osuus verotulojen kasvusta n. 60-70 milj. euroa (v. 2025, jo 2024 verotulokasvua)

Kuntien taloudellista tilannetta helpottava norminpurku ja kuntien maksutulopohjan vahvistaminen

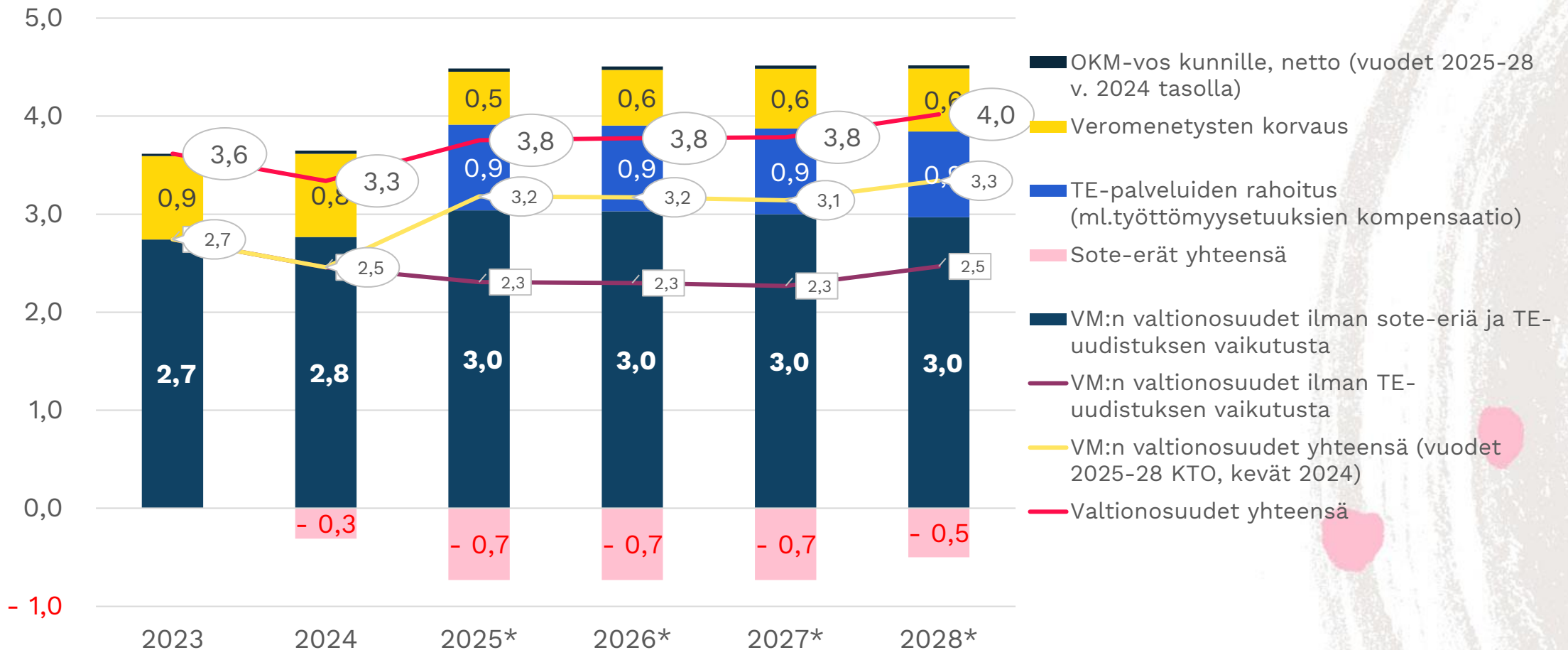
- Kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähennetään tai kuntien maksutuloja lisätään siten, että julkinen talous vahvistuu 100 miljoonaa euroa vuodesta 2025 lähtien.
 - Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistuu tässä vaiheessa 25 milj. euron tekninen vähennys vuodesta 2025 alkaen. Toimenpiteiden sisällön tarkentuessa vähennys kohdentuu osin muille momenteille.
- Kehysriihessä on esitetty normien keventämiseksi ja maksutulopohjan vahvistamiseksi esimerkinomaisesti joitakin tehtäviä tai tehtäväryhmittäisiä toimenpiteitä opetus- ja kulttuuriministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä ympäristöministeriön hallinnonaloilta.
- Kaikkia hallinnonaloja koskien on odotuksia vähentää erilaisten suunnittelu- ja kirjausvelvoitteiden määrää kunnan toiminnassa.

Poimintoja kuntatalouteen vaikuttavista toimista eri hallinnonaloilta

- Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla valtionavustusten tasoa alennetaan hallitusohjelman ja hallituksen lisäsopeutus päätösten mukaisesti asteittain yhteensä 10 milj. euroa vuonna 2024, 75 milj. euroa vuonna 2025 ja 150 milj. euroa vuodesta 2026 lukien. Säästöjen kohdentuminen ja vaikutukset kuntiin tarkentuvat valmistelun edetessä.
- Osana uusia sopeustoimia ammatillisen koulutuksen rahoitusta vähennetään yhteensä 100 milj. eurolla vuodesta 2025 alkaen. Tästä noin 65 milj. euroa arvioidaan kohdistuvan kuntiin.
- Erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi tarkoitetun investointiavustuksen määrä pienenee sopeutus päätösten myötä 15 milj. euroon vuodessa. Kuntien omistamien yleishyödyllisten yhtiöiden osuudeksi avustuksesta arvioidaan noin 4 milj. euroa vuonna 2025.
- Maahanmuuttajataustaisten naisten työllistymisen edellytyksiä parannetaan 5 milj. eurolla luomalla uusi koulutuksen toimintamalli. Tämä lisää kuntien rahoitusta ja kustannuksia arviolta 1,4 milj. euroa.

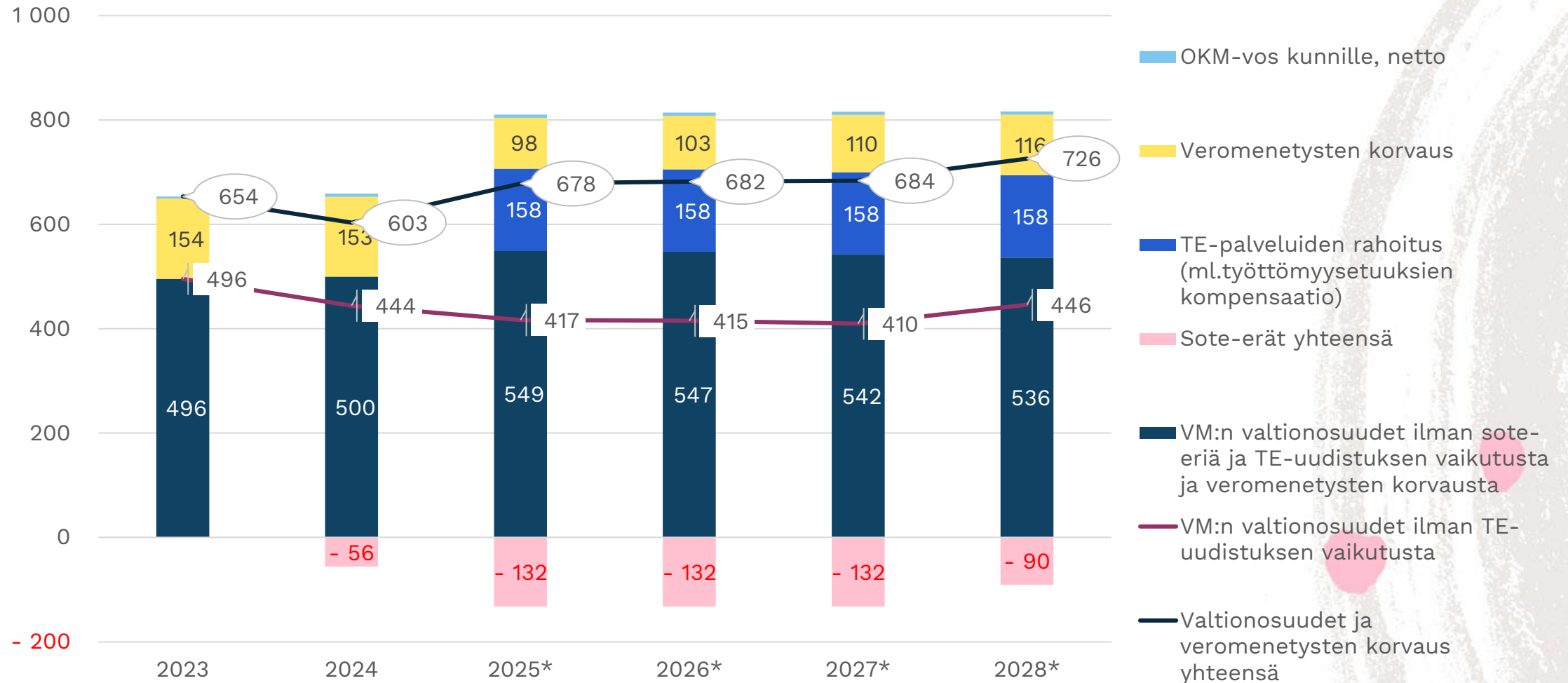
Valtionosuudet kunnille 2023-28, mrd.€

(ei sisällä kuntayhtymiä)

Valtionosuudet kunnille €/as. 2023-28

31.12.2022 asukasluvulla

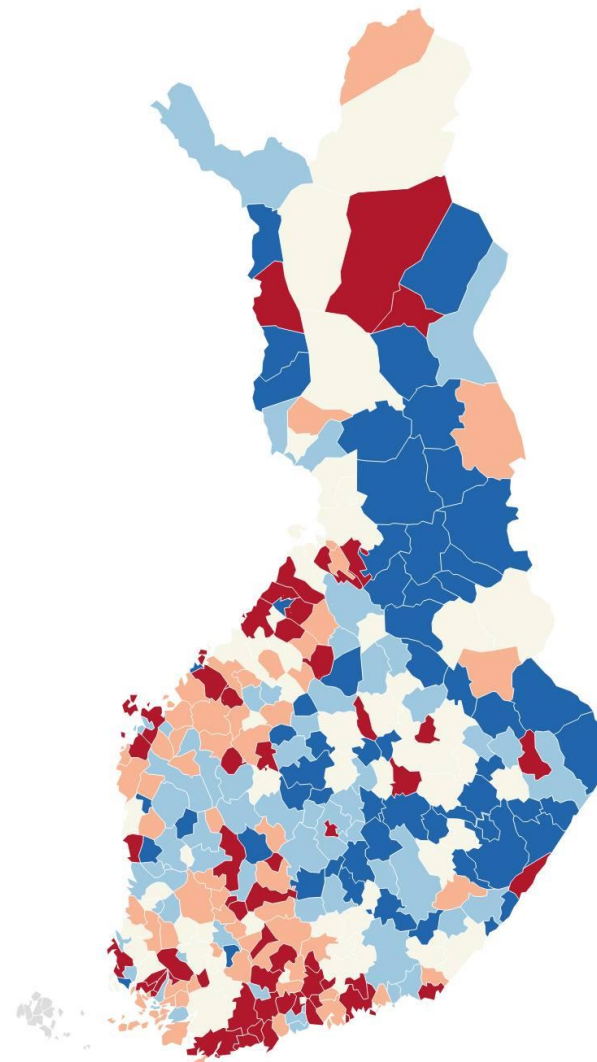
Valtionosuus- muutokset 2024-25 kartalla

Valtionosuusten muutos €/as. 2024-25

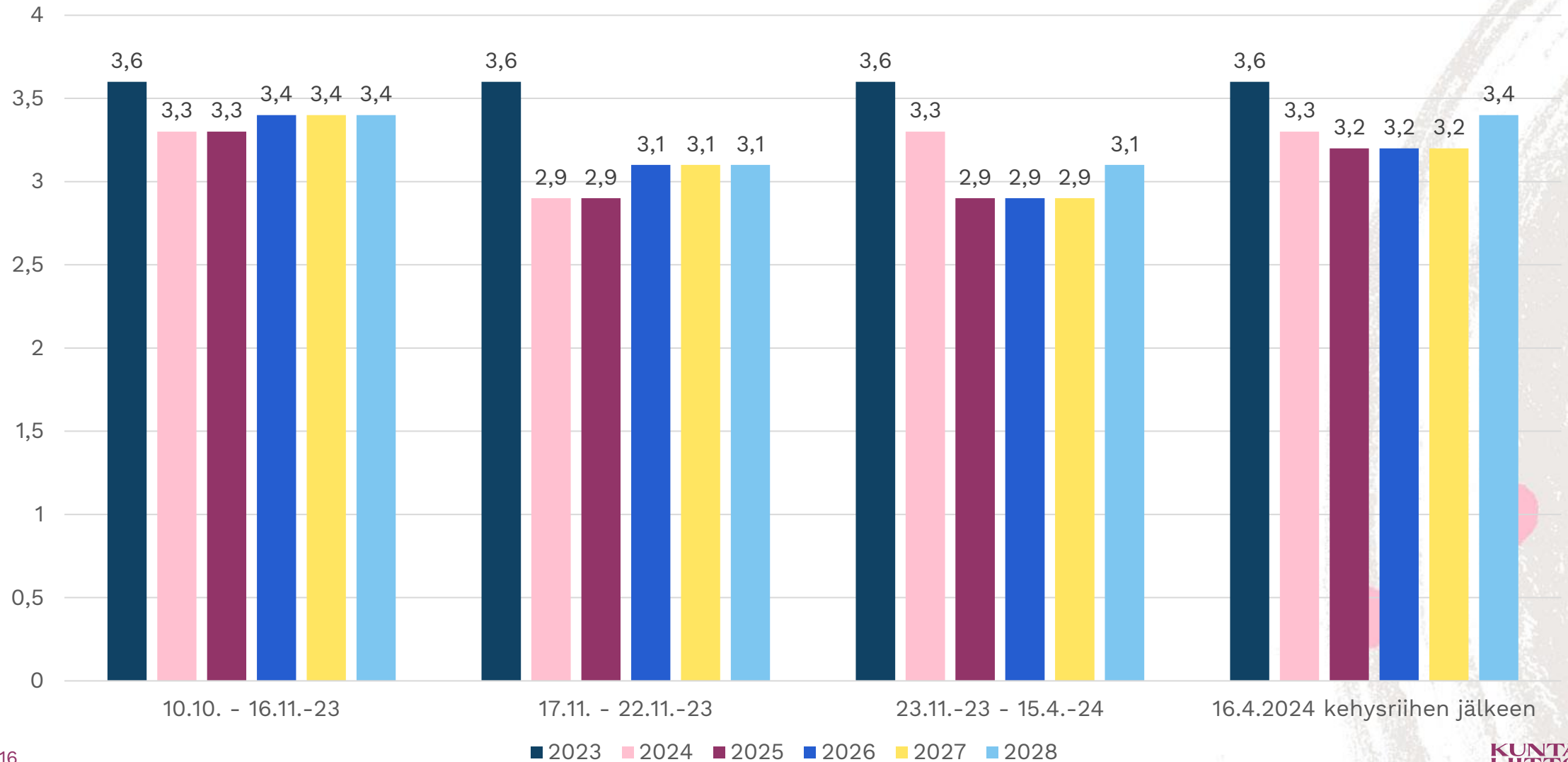
Kunnat viidessä lukumääräisesti samankokoisessa ryhmässä. Vuosimuutosten vaihteluväli -262 €/as. - +376 €/as.

TE-uudistus tuo lisärahoitusta kaikille. Verotulomenetysten kompensatioiden pienennys ja sote-vähennykset heikentävät rahoitusta kaikilla kunnilla ja verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus osalla kunnista.

■ < 6 ■ 6-49 ■ 49-83 ■ 83-130 ■ ≥ 130

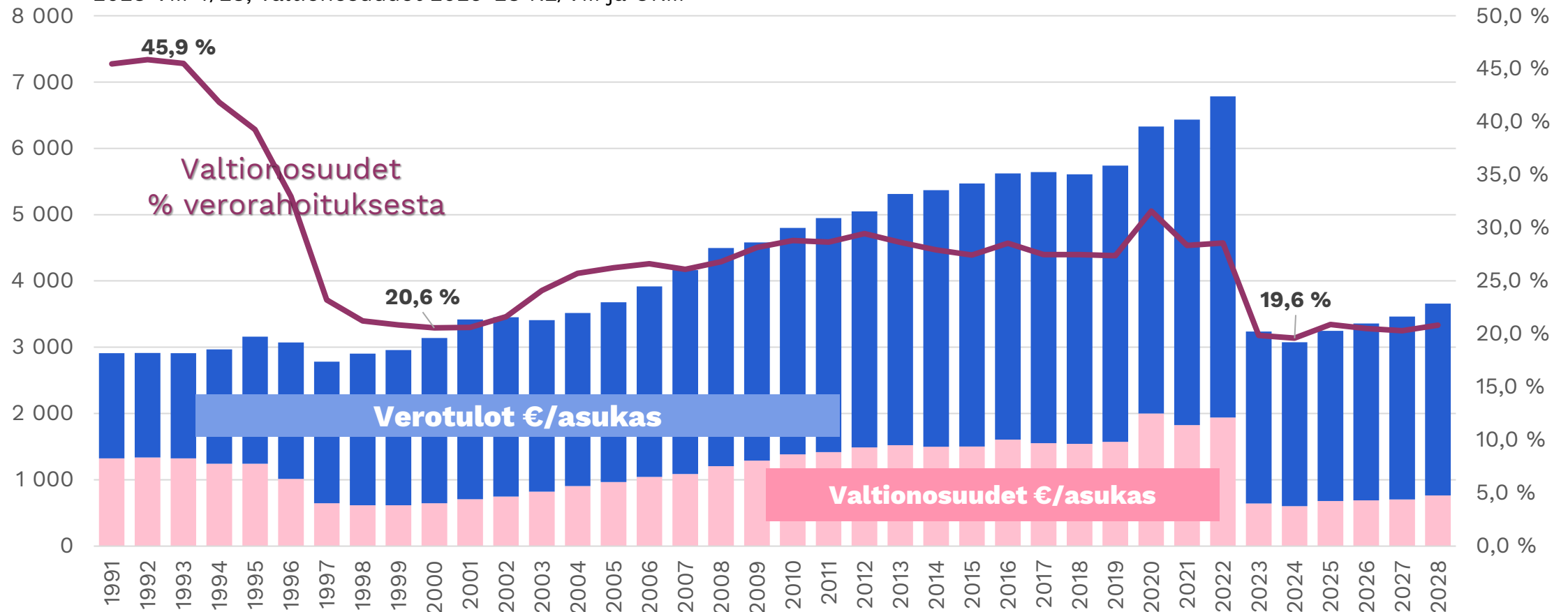

Sote-siirtolaskelmasaagan vaiheet

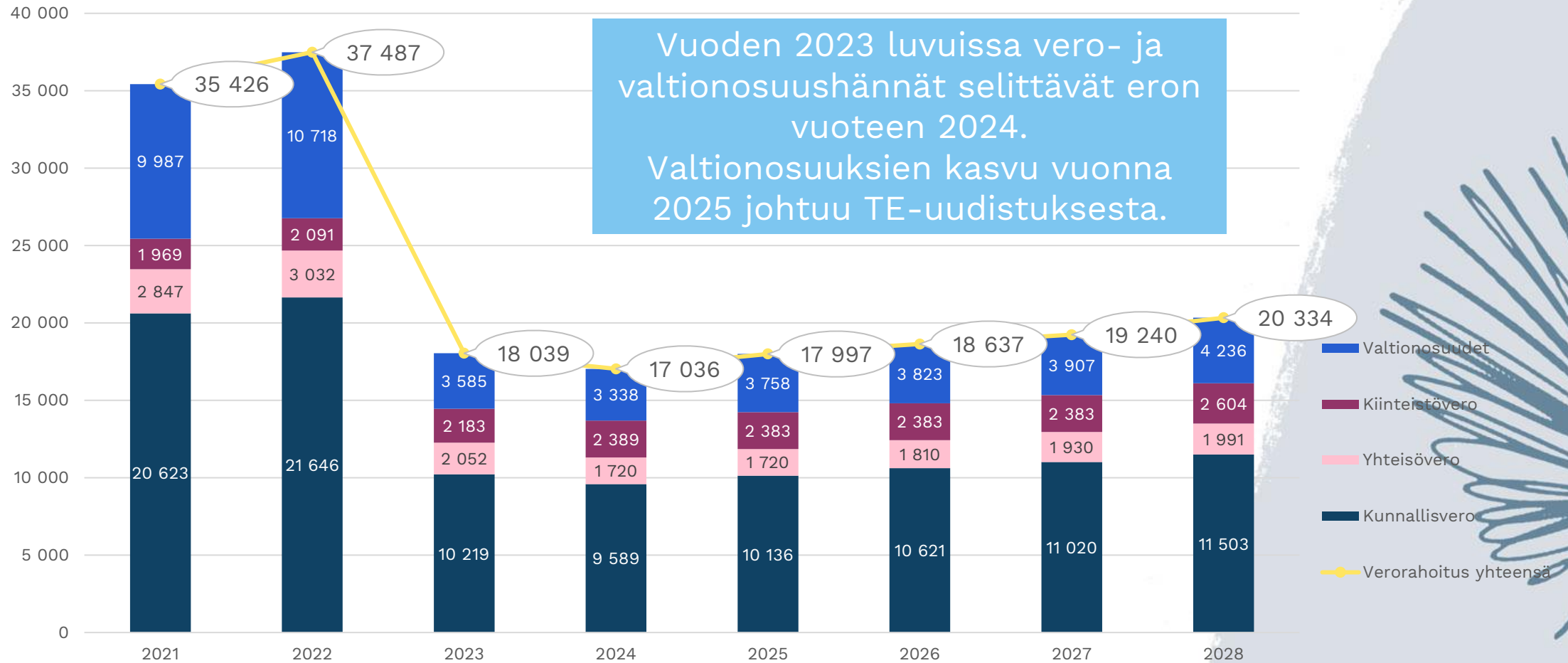
Valtion rahoitusosuus peruspalveluihin historiallisen alhaisella tasolla

Lähteet: 1991-2022 Tilastokeskus/Kuntaliitto, verotulot 2023-27 Kuntaliiton veroennustekehikko huhtikuu 2024; verotulot 2028 VM 4/28, valtionosuudet 2023-28 KL/VM ja OKM

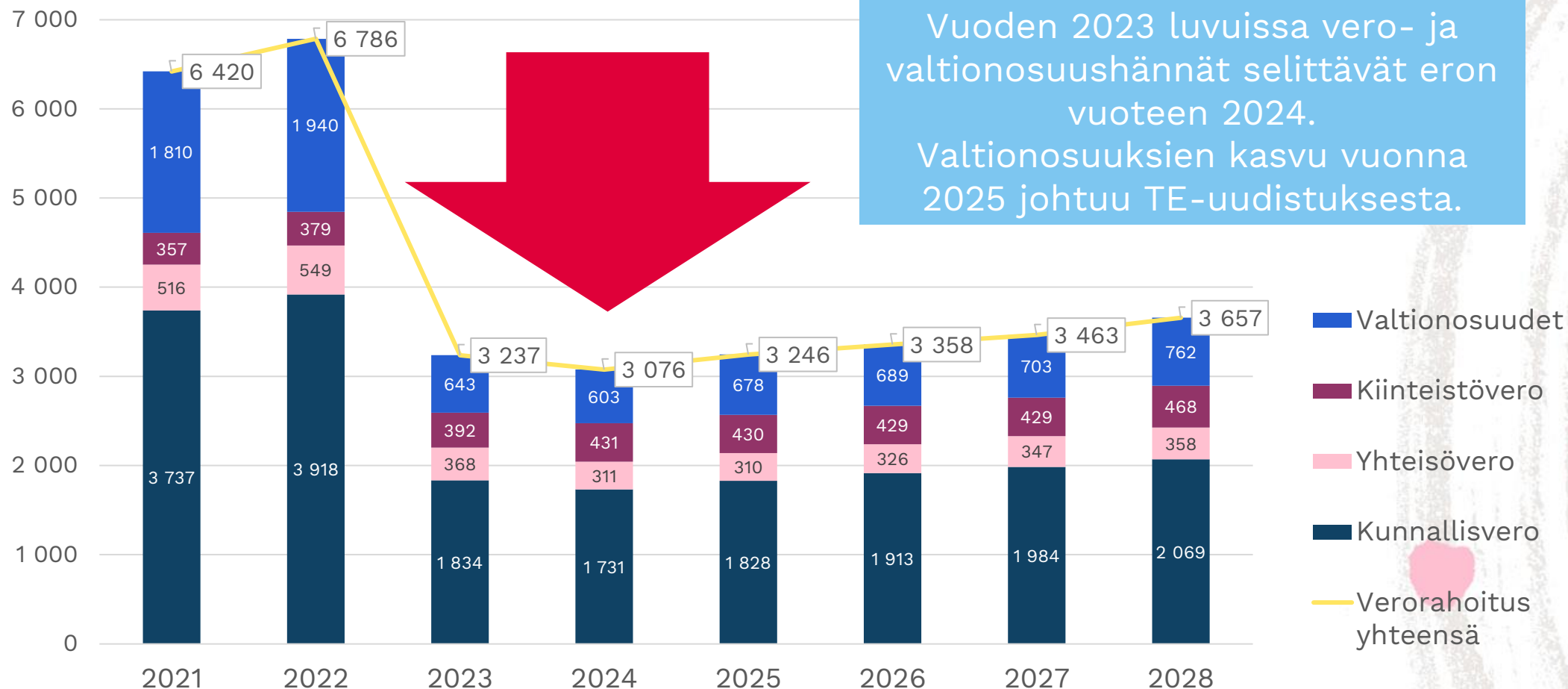
Kuntien verotulot ja valtionosuudet vuosina 2021-28 – luvut milj.€

Lähteet: TP2021 ja TP2022. Veroennustekehikko KL 4/2024, valtionosuudet KL/VM 4/2024

Kuntien verotulot ja valtionosuudet vuosina 2021-28 – luvut €/asukas

Lähteet: TP2021 ja TP2022. Veroennustekehikko KL 2/2024, valtionosuudet KL 2/2024. Tilastokeskuksen väestötiedot ja –ennuste.

Kuntien verotulot ja valtionosuudet 2021-2028

Lähteet:

Verotulot: TP21, vuodet 2022-27 Kuntaliiton veroennustekehikko 4/2024 (Manner-Suomi), vuosi 2028 VM:n KTO-painelaskelmasta 4/2024

Valtionosuudet: TP/vos-päätökset 2021-24, vuosi 2025 VM:n ennakkollinen laskelma, vuodet 2026-28 VM:n KTO-painelaskelmasta 4/2024, sis. OKM-vos 2024 mukaan

30.4.2024 / Olli Riikonen

	Milj.€	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Kunnallisvero		20 623	21 646	10 219	9 589	10 136	10 621	11 020	11 503
Yhteisövero		2 847	3 032	2 052	1 720	1 720	1 810	1 930	1 991
Kiinteistövero		1 969	2 091	2 183	2 389	2 383	2 383	2 383	2 604
Valtionosuudet		9 987	10 718	3 585	3 338	3 758	3 823	3 907	4 236
Verorahoitus yhteensä		35 426	37 487	18 039	17 036	17 997	18 637	19 240	20 334
Väkiluku (väestöennuste 2023-27)		5 517 897	5 524 338	5 573 310	5 538 554	5 544 893	5 550 588	5 555 697	5 560 032
	€/as.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Kunnallisvero		3 737	3 918	1 834	1 731	1 828	1 913	1 984	2 069
Yhteisövero		516	549	368	311	310	326	347	358
Kiinteistövero		357	379	392	431	430	429	429	468
Valtionosuudet		1 810	1 940	643	603	678	689	703	762
Verorahoitus yhteensä		6 420	6 786	3 237	3 076	3 246	3 358	3 463	3 657
	%-osuus								
Kunnallisvero		58,2 %	57,7 %	56,6 %	56,3 %	56,3 %	57,0 %	57,3 %	56,6 %
Yhteisövero		8,0 %	8,1 %	11,4 %	10,1 %	9,6 %	9,7 %	10,0 %	9,8 %
Kiinteistövero		5,6 %	5,6 %	12,1 %	14,0 %	13,2 %	12,8 %	12,4 %	12,8 %
Valtionosuudet		28,2 %	28,6 %	19,9 %	19,6 %	20,9 %	20,5 %	20,3 %	20,8 %

Ota tehokäyttöön Kuntaliiton erinomaiset verkkosisällöt

50 000 - 100 000 as.

- Ahvenanmaa
- Akaa
- Alajärvi
- Alavieska

kuntakokoluokkia kuten "10 000 - 20 000 as." tai maakunnittaisia tietoja.

- Sosiaali ja terveys
- Yhdyskunta ja ympäristö
- Sivistys ja kulttuuri

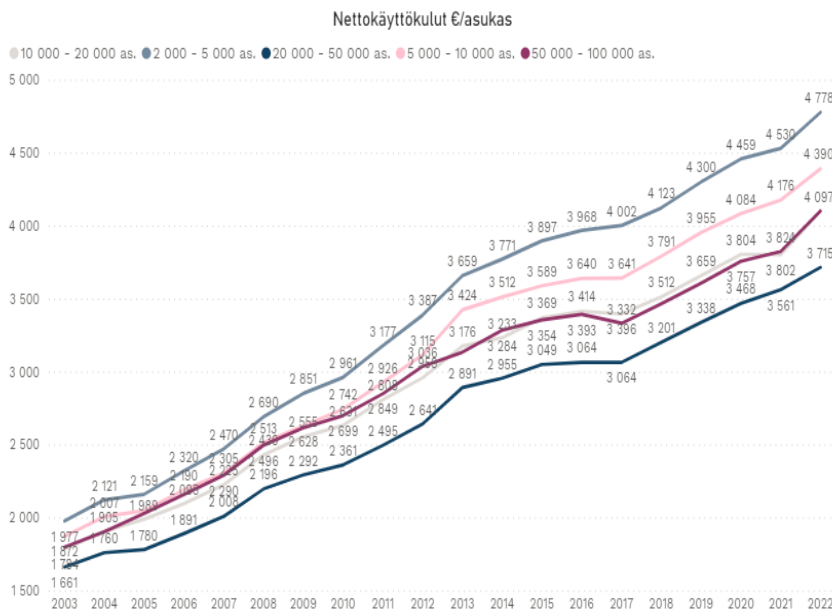
Valitse yksi tai useampi palvelu listalta. CTRL-pohjassa voit valita useamman, jolloin kuvio esittää valittujen palveluiden yhteenlasketut kulut. Jos et valitse mitään, kuvaaja näyttää koko valitun tehtäväalueen kulut yhteensä.

Brutto Netto

Palvelukohtaiset nettokäyttökulut

Valitse palvelu:

- Ympäristöterveydenhuolto
- Vammaisten palvelut
- Työllistymistä tukevat palvelut
- Päihde- ja mielenterveyspalvelut
- Perusterveydenhuolto
- Muu sosiaali- ja terveystoiminta
- Lastensuojelu ja perhepalvelut
- Ikääntyneiden palvelut
- Erikoissairaanhoidot

[Elinvoima ja talous | Kuntaliitto.fi](#)

[Tuotteet talousjohtamisen tueksi | Kuntaliitto.fi](#)

[Kuntatalouden tilastot | Kuntaliitto.fi](#)

Valtionosuustietoutta

- [Valtionosuudet | Kuntaliitto.fi](#)
- [Valtionosuuslaskelmat | Kuntaliitto.fi](#)
- [Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen | Kuntaliitto.fi](#)
- [Kuntatalouden tilastot | Kuntaliitto.fi](#)

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen

Lisätietoja

Olli Riikonen

Erityisasiantuntija

Elinvoima ja talous –yksikkö, kuntataloustiimi, ”valtionosuusjaosto”

olli.riikonen@kuntaliitto.fi

Puh. 050 477 5619

[Kuntien valtionosuusaktivistit | Facebook](#)

www.kuntaliitto.fi